

Tredje söndagen efter Trettondagen

Predikan på distans 2025-01-26

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

Dagens ämne: *Jesu makt att skapa tro på jorden.*

Epistel: Gal. 2:19–21

Evangelium: Matt. 8:1–13

Predikotext 2 årg. Joh. 4:27–42

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi tackar dig för ditt heliga ord. Tack att du har förlåtit oss alla våra synder och skänker oss denna förlåtelse genom evangelium. Bevara oss i tron och gör oss till sist evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext 2 årg.: Joh. 4:27–42

27 Medan Jesus talade med den samariska kvinnan kom hans lärjungar. De blev förvånade över att han talade med en kvinna, men ingen frågade vad han ville henne eller varför han talade med henne. 28 Kvinnan lämnade sin vattenkruka och gick in i staden och sade till folket: 29 ”Kom så får ni se en man som har sagt mig allt jag har gjort. Han kanske är Messias?” 30 Då gick de ut ur staden och kom till honom.

31 Under tiden bad lärjungarna honom: ”Rabbi, ät!” 32 Men han sade till dem: ”Jag har mat att äta som ni inte känner till.” 33 Lärjungarna sade till varandra: ”Det är väl ingen som har kommit med mat till honom?” 34 Jesus sade: ”Min mat är att göra hans vilja som har sänt mig och att fullborda hans verk. 35 Säger ni inte: fyra månader till, sedan kommer skörden? Men se, jag säger er: Lyft blicken och se hur fälten har vitnat till skörd. 36 Redan nu får den som skördar sin lön. Han samlar in frukt till evigt liv, så att den som sår och den som skördar får glädja sig tillsammans. 37 Här stämmer ordet att en sår och en annan skördar. 38 Jag har sänt er att skörda där ni inte har arbetat. Andra har arbetat, och ni har gått in i deras arbete.”

39 Många samarier från den staden kom till tro på honom genom kvinnans ord, när hon vittnade: ”Han har sagt mig allt jag har gjort.” 40 När samarierna kom till honom bad de att han skulle stanna kvar hos dem, och han stannade där två dagar. 41 Många fler kom till tro på grund av hans ord, 42 och de sade till kvinnan: ”Nu tror vi inte bara på grund av vad du har sagt. Vi har själva hört, och vi vet att han verkligen är världens Frälsare.”

Dagens ämne är Jesu makt att skapa tro på jorden. Ordet ”tro” kan ha många betydelser. Om någon frågar: ”Blir det vackert väder i morgon?” kanske man svarar: ”Jag vet inte, men jag tror det”. Tro är då detsamma som det man förmodar. Man vet inte säkert, men man hoppas att det blir så. Andra säger: ”Tro på dig själv! Då kommer du att lyckas.” Då betyder tro att man ska övertyga sig själv om att det kommer att gå bra, att man kommer att klara en uppgift. Då är tro detsamma som självförtroende.

Men den kristna tron är något helt annat. Det är något helt säkert, utan allt tvivel. Det är en Guds gåva som gör att vi förtröstar på Kristus och hans verk. Luther skriver

i företalet till Romarbrevet: ”Tro är inte en sådan självgjord mening eller dröm, som somliga håller för tro. När de ser att livet inte blir bättre och att inga goda gärningar kommer av tron, fastän de både hör och talar mycket om tron, tänker de felaktigt att tron inte räcker. De menar att man måste göra goda gärningar om man vill bli rättfärdig och salig.”

Luther märkte att många började tala om tron, men de förstod inte alls vad tron var för något. De tänkte att tron var något man själv kunde besluta sig för. Därför skriver Luther vidare:

”Men tron är ett Guds verk i oss, som förvandlar och föder oss på nytt av Gud (Joh. 1:13). Tron dödar den gamle Adam och gör oss till helt andra människor i hjärtat och sinnet... Genom tron får vi den helige Ande. Ack, tron är ett levande, ivrigt, verksamt och mäktigt ting, så att det är omöjligt, att den inte hela tiden skulle verka det som är gott. Den frågar inte heller om man ska göra goda gärningar, utan innan man frågar har tron gjort dem och håller hela tiden på med det. Men den som inte gör sådana gärningar, han har ingen tro. ...Tron är en levande och modig förtröstan på Guds nåd, så viss att man tusen gånger kunde dö för den. Och en sådan förtröstan och visshet om Guds nåd gör människan glad, frimodig och oförskräckt inför Gud och allt skapat. Detta är den helige Andes verk i tron. ... Bed Gud att han ger dig tron. Annars blir du väl utan tron till evig tid hur mycket du än vill och försöker.”

Den rätta, bibliska tron är alltså inte något osäkert. Nej, tron är helt och hållet en Guds gåva, en fullkomlig gåva som ges helt gratis. Vi kan inte själva ta till oss tron. Det är bara Gud som kan ge tron. När han gör det, verkar tron frälsning och evigt liv. Det betyder inte att vi alltid känner oss trygga och glada i tron. En kristen har också den gamla människan som ständigt strävar emot. Vi kommer in i svårigheter, prövningar och anfäktelser, och ibland blir tron mycket svag. Men Jesus säger att han *inte ska släcka en rykande veke* (Matt. 12:20). När vi är bekymrade och möter svårigheter och lidanden stärker han vår tro genom evangelium. Därför skall vi inte ge upp utan ständigt på nytt lyssna på Guds ord och hans löfte om förlåtelse och evigt liv.

När någon hör att tron helt och håller är Guds gåva kanske han tänker att man lika gärna kan sitta i ett mörkt och tyst rum och vänta på att Gud ska ge tron. Så gör de s.k. ”kväkarna”, som inte har någon gudstjänstordning eller predikan, utan sitter alldeles tysta och väntar på att Gud skall tala direkt i deras hjärtan. Men detta är helt emot Bibelns lära.

Bibeln säger istället att tron kommer av predikan (Rom. 10:8, 14, 17). Om t.ex. någon är i en torr och het öken är det dumt att bara stanna kvar i öknen tills man dör av törst. Man måste söka sig till en oas där det finns vatten. På samma sätt är det med tron. Synden och lagen gör att vi är som i en torr öken utan hjälp. Men det finns ett levande, friskt vatten. Det vattnet är evangelium. Endast där finns Guds nåd. Det finns i evangeliet om Jesus Kristus och vad han har gjort för oss. Vi kan inte bli frälsta i lagens torra och heta öken, som inte kan släcka törsten. Om vi bara hör lagen är vi förlorade. Men Guds ord är som en oas i öknen. När evangelium om Jesu Kristi död och uppståndelse predikas, får vi det friska, livgivande vattnet. Jesus har dött för alla våra synder och han har uppfyllt hela lagen i vårt ställe. Detta budskap är det livgivande vattnen som kvinnan i vår predikotext fick vid Sykars brunn.

I texten berättas det om folket som kom ut till Jesus, som satt vid brunnen. Där lyssnade de på hans egna ord. Det står: *”Många fler kom till tro på grund av hans ord”* (v. 41). Det ordet var evangelium. Jesus hade sagt till kvinnan att han var den Messias som de hade hört talas om. Hon gick sedan in i staden och berättade detta för folket. Det var Jesu eget ord hon förde vidare till dem. Det ordet kom med tro och frälsning. Sedan fick de höra mer av Jesus själv. De sade till kvinnan: *”Nu tror vi inte bara på grund av vad du har sagt. Vi har själva hört, och vi vet att han verkligen är världens Frälsare”* (v. 42).

En människa kan inte själv ta sig tron. Men när ordet predikas skapar Gud tron i våra hjärtan. Han gör det när och var han vill. Vi kan inte bestämma det. Tron är Guds gåva. Paulus skriver: *”Av nåden är ni frälsta genom tron, inte av er själva. Guds gåva är det, inte på grund av gärningar för att ingen ska berömma sig”* (Ef. 2:8f).

Vad ska vi då tänka om lagen, de tio budorden? De är ju också Guds eget ord. Kan inte lagen också hjälpa oss att få tron? Svaret är: Nej! Lagen är god och vi ska höra lagen. Men lagen kan bara visa oss vår synd, vilket är viktigt och nödvändigt. Så visade Jesus kvinnan vid brunnen att hon var en syndare som hade levt i äktenskapsbrott. Men lagen hjälpte inte henne att få förlåtelsen. Det var först Jesu ord om att han var Messias, världens frälsare, som gav kvinnan den sanna tron. Sedan fick också invånarna i staden ta emot trons gåva. Om lagen och evangeliet skriver aposteln Paulus:

Jag har genom lagen dött bort från lagen för att leva för Gud. Jag är korsfäst med Kristus, och nu lever inte längre jag, utan Kristus lever i mig. Och det liv jag nu lever i min kropp, det lever jag i tron på Guds Son som har älskat mig och utgett sig för mig. Jag förkastar inte Guds nåd. För om rättfärdighet kunde nås genom lagen, då hade Kristus dött förgäves (Gal. 2:19–21).

När vi hör lagens ord om vår synd skall vi lyssna noga på detta ord. Men sedan skall vi vända oss till evangeliet för att få nåd och förlåtelse genom Jesus Kristus och tron på honom. Samma nåd får vi också i dopet, bikten och nattvarden. Där försäkrar Gud oss, var och en personligen, att han förlåter alla våra synder.

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.